

РЕЦЕНЗІЯ

доктора економічних наук, заступника директора
навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та
інфраструктури Західноукраїнського національного університету

Борисяк Олени Володимирівни

на дисертаційну роботу Є Цзяньфу на тему: «Управління стійкими бізнес-
моделями Китаю в постпандемічний період»
у галузі знань 07 - Управління і адміністрування
за спеціальністю 073 Менеджмент

Актуальність теми дисертації та її зв'язок з науковими програмами, планами та темами

Турбулентність розвитку соціально-економічних відносин спричиняє зміну бачення щодо забезпечення сталого розвитку підприємств. В умовах після пандемії зростає потреба в розробці інноваційних бізнес-моделей, які є гнучкими та стійкими до змін. У цьому контексті бенчмаркінг має особливе значення для китайських підприємств у рамках ініціативи «Один пояс, один шлях».

Визначені цілі розвитку, комплексні системи оцінки, ефективні механізми обмеження стимулів та підтримуючі політичні заходи можуть всебічно сприяти оптимізації бізнес-моделі підприємства та покращенню його можливостей сталого розвитку та конкурентних переваг. У зв'язку з цим результати дисертації Є Цзяньфу на тему: «Управління стійкими бізнес-моделями Китаю в постпандемічний період» є цінними. Дослідження присвячене формуванню теоретичної основи для управління моделями сталого розвитку бізнесу в Китаї після пандемії та розробці пропозицій щодо стратегії оптимізації та шляхів впровадження за допомогою емпіричного аналізу.

Дисертація є частиною міжнародного проєкту (модуль Erasmus+ Жан Моне) на тему «Європейська інклюзивна циркулярна економіка: пост-воєнний та пост-пандемічний модуль для України» 101085640 — EICERPMU — ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH; «Трансформація сталої бізнес-моделі підприємства в умовах реструктуризації глобального ланцюга створення вартості» (реєстраційний номер проєкту міжнародного співробітництва 2023-INT-089).

Обґрунтування наукових положень, висновків та рекомендацій

Наукові твердження, висновки та рекомендації, представлені в дослідженні, базуються на положеннях концепцій циркулярної економіки, зеленої економіки, інклюзивного розвитку. Спираючись на теоретичні основи сталого розвитку та науковий доробок вітчизняних та міжнародних вчених, автор побудував комплексну систему оцінки, обравши моделі сталого розвитку

в управлінні транснаціональними інвестиціями в рамках ініціативи «Один пояс, один шлях».

Предметом дослідження є шляхи інновацій та практична оптимізація постпандемічних моделей сталого розвитку Китаю за допомогою бенчмаркінгу в управлінні. У дисертації використано сукупність теоретичних, історичних, емпіричних та інших методів дослідження. Зокрема в дисертації застосовано: метод теоретичного узагальнення – досліджує траєкторію розвитку та зв'язки між моделями сталого розвитку та управлінням бенчмаркінгом, встановлюючи концептуальні моделі та аналітичні рамки; методи аналізу та синтезу – для аналізу вторинних даних з фінансових звітів, політичних текстів та галузевої статистики компаній, що котируються на біржі, застосовуючи багатовимірний статистичний аналіз, моделювання структурних рівнянь та аналіз часових рядів для перевірки теоретичних гіпотез; якісне дослідження – проводить тематичні дослідження, польові спостереження та інтерв'ю, аналізуючи інновації моделей сталого розвитку підприємств-бенчмарків, щоб виявити їхні операційні механізми та фактори успіху; порівняльне дослідження порівнює моделі сталого розвитку між Китаєм та розвиненими країнами, у різних регіонах та галузях промисловості, виявляючи репрезентативний досвід бенчмаркінгу та практичні наслідки; аналітичний ієрархічний процес (АНР) – для аналізу головних компонентів, що створює багатовимірну систему індексів оцінки, забезпечуючи об'єктивність оцінки розвитку моделі сталого розвитку; SWOT-аналіз – оцінює внутрішні сильні та слабкі сторони, а також зовнішні можливості та виклики впровадження моделей сталого розвитку в різних контекстах, забезпечуючи основу для диференційованих стратегій.

Структура дисертації є логічною. Вона включає дослідження теоретичних та методичних основ управління моделлю сталого розвитку бізнесу. У дисертації проаналізовано теорії управління моделлю сталого бізнесу (с. 14-22) та методологічний підхід до управління моделлю сталого розвитку бізнесу (с. 23-29). Визначено систему показників оцінки для управління розвитком моделі сталого бізнесу (с. 30-39).

Автором досліджено складові оцінювання (с. 42-51) та систему оцінювання (с. 52-86) управління розвитком моделі сталого розвитку бізнесу в Китаї після пандемії. Результати дослідження показують, що в постпандемічний період моделі сталого розвитку в різних регіонах та галузях промисловості Китаю демонструють чіткі відмінності в диверсифікації та структурних характеристиках. Дисертація включає емпіричне дослідження управління інвестиціями в розробку моделі сталого розвитку бізнесу в Китаї на прикладі проєкту Китайсько-Лаоської залізниці, що є як одна із ініціатив «Один пояс, один шлях» (с. 87-102).

Автор аналізує проблеми та пропозиції ініціативи «Один пояс, один шлях» щодо управління інвестиціями в розвиток сталої бізнес-моделі Китаю після пандемії (с. 116-120). Спираючись на практичний досвід проєктів «Один пояс, один шлях» та теорію управління бенчмаркінгом, у дисертації пропонується триетапна еволюційна модель «бенчмарк-адаптація - інновації» для сталого розвитку бізнес-моделей (с. 121-125). Ця модель має на меті допомогти китайським підприємствам у складних транскордонних середовищах швидко виявити свої слабкі сторони, навчитися на передовому міжнародному досвіді та досягти оптимізації та інновацій сталого бізнес-моделі. У дисертації інноваційно побудовано багатовимірну модель оцінки моделі сталого розвитку після пандемії на основі п'яти ключових вимірів: економічної стійкості, соціальної стійкості, екологічної стійкості, інноваційного руху та спеціальної співпраці «Поясу та шляху» для комплексної оцінки. За допомогою цієї моделі це дослідження збагачує теорію інновацій бізнес-моделей та встановлює теоретичну аналітичну основу й систему практичних рекомендацій з китайською специфікою.

У дисертації розглядаються шляхи інтеграції концепцій циркулярної економіки з моделями сталого бізнесу та аналізується рушійна роль цифрової трансформації. Запропоновано низку цілеспрямованих та практичних рекомендацій щодо системних питань розвитку моделі сталого бізнесу Китаю після пандемії, включаючи: посилення проєктування «зверху вниз» на національному рівні, сприяння інноваціям та застосуванню зелених технологій, розвиток демонстраційних модельних підприємств та вдосконалення багаторівневих механізмів оцінки та нагляду.

Наукова новизна результатів дисертації

Наукова новизна отриманих результатів полягає у створенні динамічної системи управління для сталого розвитку бізнес-моделей після пандемії та розробці систем оцінки й інструментів оптимізації, адаптованих до китайського контексту.

вперше:

- напрацьовано моделі оцінки сталих бізнес-моделей в післяпандемічний період на основі трьох вимірів «економічний-соціальний-екологічний», у поєднанні з методами управління бенчмарками для розробки системи оцінки, що містить 28 показників, що дозволяє кількісно порівнювати рівні розвитку в різних галузях промисловості та регіонах;

- розроблено триетапну еволюційну модель «бенчмарк-адаптація-інновації» для сталих бізнес-моделей, що розкриває динамічні еволюційні закономірності від імітації бенчмаркінгу до незалежних інновацій у постпандемічний період; у вимірі міжнародного співробітництва, створення

методів локалізації для сталого моделювання на основі культурної чутливості, вирішення проблем адаптації, з якими стикаються китайські підприємства в інвестиціях «Один пояс, один шлях», відповідно до чого розроблено систему підтримки політики градієнтного розвитку для вирішення проблем незбалансованого розвитку між східними, центральними та західними регіонами, сприяння регіональній координації та збалансованому розвитку;
удосконалено:

- методи застосування управління бенчмарками в міжкультурному контексті, створення матриці оцінки адаптивності для сталих бізнес-моделей в інвестиціях «Один пояс, один шлях»

- розробку систем моніторингу в режимі реального часу та раннього попередження для моделей сталого розвитку з використанням технології аналізу великих даних, досягнення точності та інтелекту в процесі прийняття управлінських рішень;

набуло подальшого розвитку :

- теорія співпраці зацікавлених сторін, побудова структури аналізу стабільності для моделей сталого розвитку на основі спільного створення цінностей;

- інтеграція цифрової трансформації зі стратегіями сталого розвитку, пропонуючи трійчасту модель «розширення цифрових можливостей - зелений розвиток - інклюзивне зростання», що забезпечує диференційовані шляхи для китайських підприємств, які беруть участь у міжнародній конкуренції в постпандемічний період.

Теоретичне та практичне значення результатів

Дослідження емпірично підтверджує, що створення наукових, комплексних та динамічних механізмів оцінки та управління є ключовим фактором для сприяння постпандемічній трансформації стійких бізнес-моделей для підприємств. З точки зору управління еталонами, успішні світові приклади, такі як європейське управління зеленим ланцюгом поставок, північноамериканські моделі економіки спільного використання та японське бережливе виробництво, інтегроване з циркулярною економікою, у поєднанні з національними умовами Китаю, забезпечують змістовні та практичні рекомендації для вітчизняних підприємств.

Емпіричні дослідження були проведені з використанням моделей сталого розвитку в управлінні транснаціональними інвестиціями в рамках ініціативи «Пояс і шлях» як ключових прикладів, і виявили, що китайські підприємства стикаються з численними викликами, включаючи труднощі з комунікацією через міжкультурні відмінності, ризики дотримання вимог через невідповідність екологічних стандартів у різних країнах, ризики порушення

ланцюга поставок та геополітичне втручання. Дослідження вказує на те, що підприємствам необхідно постійно зміцнювати можливості та адаптивність інноваційних бізнес-моделей, балансувати економічні інтереси із соціальною та екологічною відповідальністю, тоді як уряди повинні вдосконалювати політику підтримки для створення сприятливого зовнішнього середовища. Запропоновано моделі сталого розвитку підприємств на мікро-, мезо- та макrorівнях після пандемії.

Поточні системи оцінювання потребують удосконалення, що перешкоджає точній оцінці фактичного рівня розвитку моделей сталого розвитку. Це дослідження усуває ці прогалини шляхом: побудови більш систематичної та динамічної аналітичної основи за рахунок міждисциплінарної теоретичної інтеграції; подолання обмежень одного методу шляхом використання змішаних дослідницьких методологій, які ефективно поєднують макроекономічні тенденції з мікроекономічними тематичними дослідженнями; та розробки інструментів оцінки міжкультурної адаптивності, спеціально розроблених для інвестицій "Один пояс, один шлях". Ці внески усувають недоліки в існуючих міжнародних порівняльних дослідженнях та пропонують нові перспективи та методології для досліджень управління моделями сталого розвитку.

Дисертація зосереджена на управлінні та практичній еволюції моделей сталого розвитку в постпандемічному Китаї. Це дослідження відповідає міжнародному консенсусу щодо інклюзивного зростання та зеленого розвитку, надаючи китайським підприємствам систематичну методологічну підтримку та практичні рекомендації для участі в глобальній конкуренції шляхом інтеграції передових концепцій та практичних інструментів управління еталонами.

Практичне значення дисертації полягає в наданні операційних інструментів управління стійкою бізнес-моделлю, які пропонують наукову основу для трансформації підприємств та розробки політики. Зокрема, вона:

- надає підприємствам комплексні рекомендації від бенчмаркінгу до моделювання інновацій, покращуючи можливості сталого розвитку за допомогою інструментів оцінки, діагностики, оптимізації шляхів та оцінки ефективності;

- пропонує емпіричну підтримку урядовим відомствам у розробці диференційованої політики, уточнюючи пріоритети розвитку та напрямки підтримки в різних галузях промисловості та регіонах;

- надає рекомендації щодо адаптації моделей для інвестиційних підприємств "Один пояс, один шлях", зменшуючи міжкультурні операційні ризики та підвищуючи ефективність міжнародного бізнесу;

- представляє довідкові рішення для галузевих асоціацій та посередницьких організацій для створення платформ обміну, сприяючи обміну передовим досвідом та прискорюючи формування сталої промислової екосистеми.

Повнота матеріалів дисертації у публікаціях

Основні положення дисертації опубліковані в 8 наукових працях, зокрема 5 працях в наукових фахових виданнях України; 3 праці в інших виданнях за матеріалами конференцій.

Особистий внесок кандидата у наукові результати

Дисертація є самостійно виконаним науковим дослідженням. Усі наукові результати, представлені в дисертації, отримані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, використані лише ті ідеї та положення, що є результатом самостійного дослідження здобувача.

Оцінка структури, мови та стилю викладу дисертації

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків.

Дисертація написана діловою англійською мовою з дотриманням наукового стилю викладу її змісту, характеризується семантичною повнотою, логічною послідовністю розглянутих питань, точністю використання спеціальної термінології, ясністю та об'єктивністю викладу дослідницьких матеріалів.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності

Текст дисертації було перевірено на наявність запозичень за допомогою StrikePlagiarism. За результатами перевірки запозичень без належного посилання на джерело не було виявлено та було встановлено, що дисертація Є Цзяньфу на тему: «Управління стійкими бізнес-моделями Китаю в постпандемічний період» відповідає принципам академічної доброчесності.

Коментарі до документа та пункти для обговорення

Недоліки та питання для обговорення включають наступне:

1. У пункті 1.2, під час аналізу методів управління моделлю сталого розвитку бізнесу, доцільно було б визначити переваги використання методу бенчмаркінгу порівняно з іншими методами.

2. У пункті 1.3 доцільно було б висвітлити особливості побудови системи оціночних показників для управління розвитком моделі сталого розвитку бізнес-моделі з точки зору екологічних, економічних та соціальних цінностей.

3. Доцільно було б визначити, чим триетапна динамічна модель бенчмаркінгу відрізняється від існуючих теорій управління бенчмаркінгом.

4. Потребує додаткових пояснень, як враховувати управлінські упередження, спричинені культурними відмінностями в проєктах «Пояс і шлях».

5. Доцільно було б проаналізувати роль людського капіталу в управлінні моделями сталого розвитку після пандемії.

Слід зазначити, що вказані зауваження мають уточнюючий характер та не занижують позитивної оцінки дисертаційної роботи Є Цзяньфу.

Загальний висновок

Дисертація Є Цзяньфу на тему: «Управління стійкими бізнес-моделями Китаю в постпандемічний період» є самостійна кваліфікаційна наукова робота, яка виконана на актуальну тему та сприяє розв'язанню актуального наукового завдання. За своїм змістом відповідає спеціальності 073 Менеджмент. Отримані результати та висновки мають наукову новизну, важливе теоретичне та практичне значення і роблять внесок у теорію та практику моделей сталого розвитку бізнесу.

За науковим рівнем, якістю теоретичних та практичних розробок, структурою, стилем викладу дисертація на тему: «Управління стійкими бізнес-моделями Китаю в постпандемічний період» відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р., а її автор, Є Цзяньфу, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – Управління і адміністрування за спеціальністю 073 – Менеджмент.

Рецензент:

доктор економічних наук,
заступник директора навчально-наукового
інституту інноватики, природокористування
та інфраструктури Західноукраїнського
національного університету

Олена БОРИСЯК

